

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
GRĖSMIŲ VALDYMO IR KRIZIŲ PREVENCIJOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. LAPKRIČIO 10 D. NUTARIMO NR. 1613-7
„DĖL NACIONALINĖS CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO PROGRAMOS
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 21-1701(2); 21-32832(3))**

2022-04-14 Nr. NV-999
Vilnius

Projekto rengėjas. Susisiekimo ministerija.

Projekto tikslas. Suderinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimo Nr. 1613-7 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) ir Nutarimu patvirtintos Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos (toliau – Programa) nuostatas su 2021 m. birželio 22 d. priimtu Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo pakeitimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis.

Dabartinė situacija. Šiuo metu galiojanti Nutarimo ir Nutarimu patvirtinta Programa nebeatitinka Įstatymo nuostatų.

Projekto esmė. Nutarimas ir Programa dėstomi nauja redakcija.

Projektu:

- patvirtinama Programa;
- VšĮ Transporto kompetencijų agentūra (toliau – Agentūra) paskiriama atsakinga už Reglamento (EB) Nr. 300/2008 4 straipsnyje nurodytų bendrųjų pagrindinių standartų įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną;
- pavedama susisiekimo ministrui tvirtinti personalinę Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo komisijos sudėtį;
- pavedama Lietuvos transporto saugos administracijai (toliau – LTSA) priimti sprendimą dėl Komisijos Sprendimo C(2015) 8005 dalių, kuriomis nustatomos išsamios bendrųjų pagrindinių aviacijos saugumo standartų įgyvendinimo priemonės, pateikimo civilinės aviacijos srityje veikiantiems ūkio subjektams raštu pagal principą „būtina žinoti“.

Projektu tvirtinamoje Programoje:

- tikslinamos nuostatos dėl išimčių taikymo oro uostų atribotosiose zonose;
- papildoma nuostatomis, susijusiomis su prekių, kurios oro transportu bus įvežtos į Europos Sąjungos muitų teritoriją, rizikos analizės, atliekamos aviacijos saugumo tikslais, procesu ir apibrėžiančiomis prieš kraunant pateikiamą išankstinę informaciją apie krovinius (angl. *Pre-loading Advance Cargo Information*) (toliau – PLACI);

- papildoma nuostatomis dėl bendradarbiavimo tarp Muitinės departamento prie Finansų ministerijos (toliau – Muitinė) ir Agentūros PLACI srityje, taip pat nustatančiomis Muitinės pareigą nedelsiant informuoti Agentūrą, LTSA ir tam tikrais atvejais – oro navigacijos paslaugų teikėją, jeigu ji pateikia pranešimą, kad dėl didelio pavojaus aviacijos saugumui siunta negali būti kraunama į orlaivį ir dėl to turi būti aktyvuojami veiksmai nenumatytais aplinkybėmis;
- tikslinamos Agentūros funkcijos ir LTSA funkcijos, susijusios su statybos ir rekonstrukcijos aerodromų apsaugos zonose derinimu;
- nustatoma, kad Agentūra oro uostus valdančios įmonės įgalioto asmens teikimu tvirtina stebėjimo ir patruliavimo dažnumą ir būdus;
- numatoma, kad Agentūra derina technines specifikacijas tos saugumo įrangos (rentgeno įrangos), kuri nenumatyta ES reglamentuose;
- tikslinamas Valstybės saugumo departamento ir Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos atliekamų funkcijų sąrašas;
- papildoma atvejais, kada privaloma pranešti Europos Komisijai apie taikomas priemones;
- tikslinami oro eismo paslaugų tiekėjų veiksmai ypatingomis aplinkybėmis;
- nurodomos sąlygos ir pateikiama nuoroda į teisės aktus, pagal kuriuos Agentūra derina ginklų vežimą civiliniuose orlaiviuose;
- papildoma nauju skyriumi dėl ypatingos svarbos informacinių ir ryšių technologijų sistemų ir duomenų. Šiame skyriuje numatoma, kad oro uostą valdanti įmonė, oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro vežėjai ir aviacijos saugumo priemonės taikantys subjektai privalo nustatyti savo ypatingos svarbos informacinių ir ryšių technologijų sistemas bei duomenis ir juos saugoti nuo kibernetinių išpuolių, galinčių daryti poveikį civilinės aviacijos saugumui, remiantis subjektų atliktu rizikos vertinimu;
- Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo komisija papildoma Nacionalinio kibernetinio saugumo centro direktoriaus pareigybe, nustatomos Nacionalinio kibernetinio saugumo centro bendradarbiavimo su Agentūra gairės;
- tikslinamos nuostatos, susijusios su oro uostų planavimo reikalavimais, ir nustatoma, kad keleivių registracijos ir pasienio tikrinimo vietos būtų suprojektuotos taip, kad pašaliniai asmenys negalėtų patekti į dokumentus tikrinančio pareigūno darbo vietą ir neturėtų neteisėtos prieigos prie keleivių registracijos vietose ir pasienio tikrinimo postuose esančių ypatingos svarbos informacinių ir ryšių technologijų sistemų bei šiomis sistemomis tvarkomų duomenų;
- nustatoma, kad oro uostus valdančios įmonės ne rečiau kaip kartą per 2 metus organizuoja pratybas ir informaciją apie šias pratybas teikia Susisiekimo ministerijai, LTSA ir Agentūrai (galiojančioje Programoje tokių nuostatų nėra);

- galiojančios Programos redakcijos priedo (Riboto naudojimo) nuostatos yra perkeliamos į naują Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nacionalinėje civilinės aviacijos saugumo programoje nurodytų veiksmų ypatingomis aplinkybėmis ir aviacijos saugumo priemonių išimčių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (Riboto naudojimo);
- atliekami kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai (skyrių, punktu numeracija, pavadinimai, sąvokos, trumpiniai ir kt.

Derinimas. Projektas derintas su Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos policijos antiteroristinių operacijų rinktine „Aras“, LTSA, Muitine, Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru, Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, SĮ Šiaulių oro uostu, Teisingumo ministerija, Valstybės saugumo departamentu, Vidaus reikalų ministerija, Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, VĮ Lietuvos oro uostu, VĮ „Oro navigacija“, Agentūra ir patikslintas pagal šių įstaigų pastabas. Neatsižvelgta į Valstybės sienos apsaugos tarybos prie Vidaus reikalų ministerijos pastabą dėl asmens nepriekaištingos reputacijos tikrinimo nuostatų taikymo išimčių šios tarnybos pareigūnams.

Vyriausybės kanceliarijos teisės grupė atkreipė dėmesį, kad Projektas ir Vyriausybės nutarimo „Dėl Nacionalinėje civilinės aviacijos saugumo programoje nurodytų veiksmų ypatingomis aplinkybėmis ir aviacijos saugumo priemonių išimčių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektas (Riboto naudojimo) turėtų įsigalioti vienu metu.

Projekto įgyvendinimo kaštai. Projekto įgyvendinimas papildomų valstybės biudžeto lėšų nepareikalaus.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektai Vyriausybės programos nuostatomis neprieštarauja.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Dalius Labanauskas